

СИСТЕМА ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Овчаренко В.І., студент

Науковий керівник: Калашнікова Х.І., к.е.н., доцент

Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова

Становлення ринкової економіки в Україні, поява фінансових ринків, пріоритет фінансових ресурсів об'єктивно сприяли розвитку такого важливого напрямку аналітичної роботи, як фінансовий аналіз і діагностика.

Слово «діагностика» походить від слова «діагноз», що в перекладі з грецького означає розпізнавання, визначення. У повсякденному житті, вживаючи слово «діагноз», ми маємо на увазі, по-перше, констатацію результатів дослідження когось чи чогось, по-друге, висновок за результатами на основі показників, нормативів, характеристик тощо.

Одним з перспективних напрямків в економічній діагностиці є експертна фінансова діагностика та діагностика банкрутства, результати яких складають інформаційно-аналітичну основу системи управлінського обліку. Інформація, необхідна для діагностики, різноманітна. Це сукупність зведень про стан об'єкта управління, в минулому і сьогодні, а також зв'язки, тенденції та закономірності. У кожній соціально-економічній системі її інформаційний простір функціонує як єдине ціле і розвивається разом із самою організацією.

У нашій країні до теперішнього часу склалися два основних підходи до поняття «фінансовий аналіз». Відповідно до першого «фінансовий аналіз» розуміється в широкому аспекті і охоплює всі розділи аналітичної роботи, що входять в систему фінансового менеджменту, тобто пов'язані з управлінням фінансами господарюючого суб'єкта в контексті навколишнього середовища, включаючи і ринок капіталу. Другий підхід обмежує сферу його охоплення аналізом бухгалтерської звітності.

В основі фінансового аналізу лежить аналіз та управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання. Фінансова діагностика значно розширює коло проблем для вивчення і, отже, дозволяє вирішувати більш складні проблеми стратегічного характеру.

Фінансова діагностика виступає одним з інструментів дослідження ринку і забезпечення конкурентоспроможності

підприємства, за допомогою якого відбувається раціональний розподіл матеріальних і фінансових ресурсів.

Основні завдання фінансової діагностики є:

- вивчення теоретичних основ фінансового аналізу;
- загальна оцінка фінансового стану підприємства (оцінка складу структури джерел фінансових ресурсів, аналіз джерел власних і позикових коштів, аналіз кредиторської заборгованості);
- оцінка складу та структури активів, їх стану і руху, аналіз основного і оборотного капіталу, аналіз дебіторської заборгованості);
- аналіз ринкової стійкості підприємства;
- аналіз фінансової стійкості (аналіз абсолютних і відносних її показників, оцінка запасу фінансової стійкості (зони безпеки);
- аналіз платоспроможності та ліквідності;
- аналіз грошових потоків;
- аналіз ефективності використання капіталу (аналіз прибутковості, обігу оборотних коштів, дослідження ефекту фінансового важеля);
- оцінка кредитоспроможності підприємства;
- аналіз ділової активності підприємства;
- прогнозування фінансових показників підприємства;
- аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств і пошук шляхів запобігання банкрутства;
- стратегічний аналіз фінансового ризику та пошук шляхів його зниження.

Вирішення зазначених завдань сприяє вдосконаленню управління підприємствами країни, поліпшенню економіки, підвищенню ринкової та фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності, забезпечення конкурентоспроможності і взагалі успішної рентабельною життєдіяльності.

Література.

1. Абрютіна М. С., Грачев А.В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия. – М. : Изд-во «ДИС», 1998. – 256 с.
2. Загорная Т.О. Экономическая диагностика. Учебное пособие. – Донецк – Макеевка : Норд-Пресс, МГЭИ, 2006. – 523 с.
3. Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства : Монографія. Видавничий дім – «ІНЖЕК», 2003. – 144 с.

4. Сопов І. Підходи до діагностики фінансового потенціалу підприємства / І. Сопов // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 1. – С. 68-75.

ОБҐРУНТУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДКОНТРОЛЬНИХ ПОКАЗНИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Коробова Н. І., студент

Науковий керівник: Догадайло Я. В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Термін «підконтрольні показники» передбачає визначення посадових осіб, які здійснюють контроль за їх виконанням. Основними рівнями формування переліку підконтрольних показників повинні бути структурні підрозділи підприємства, менеджери яких здатні впливати на них.

Система підконтрольних показників - це показники, що оцінюють результативність виконання стратегії підприємства та закріплені за певними посадовими особами, які здійснюють контроль за їх виконанням [1, с. 25]. Перелік підконтрольних показників визначається на основі поточних показників діяльності підприємства, аналізу вузьких місць виробництва, з урахуванням специфіки діяльності підприємства. Кожний показник системи може бути використаний з метою аналізу, повинен легко коректуватися і піддаватися керуванню, забезпечуючи тим самим гнучкість і маневреність усієї системи в досягненні кінцевих результатів підприємства. У сучасній економічній літературі існує багато підходів до розгляду складу системи підконтрольних показників підприємства, дослідник в якості основи буде використовувати показники СVP-аналізу (показники управління прибутком), оскільки останній є складовою інструментарію оперативного фінансового контролінгу.

Відповідно до Т.Т. Негла [2, с. 78] до складу системи підконтрольних показників відносять шість показників: точку беззбитковості, запас фінансової міцності, точку закриття підприємства, кромку безпеки, об'єм реалізації продукції на отримання цільового прибутку, питомий маржинальний прибуток. Ця система не включає показник маржинального доходу, що є одним з основних критеріїв прийняття управлінських рішень стосовно прибутку. Також відсутній показник беззбитковості реалізації, що